

tajien ihasteltaviksi. Teollisuusrakennuksia käytettiin määrätietoisesti pr-välineinä.

Hylätyt kivihiilikaivokset ovat saaneet monenlaista käyttöä. Michalin kaivoksesta (per. 1843) on tehty museo, jonka näyttely rakentuu kaivostyöläisen askelia seuraten kaivoksen portilta, pukuhuoneiden kautta kaivostorniin ja -kuiluun. Alexandrin kaivosalueen rakennukset ovat yksityisomistuksessa. Osa niistä on kunnostettu, osa odottaa omistajiensa parempaa rahatilannetta. Kaikki alueen rakennukset kunnosta riippumatta ovat kuitenkin valtion suojelemia. Tšekin antikvaariviranomaiset ovat tehneet eri teollisuudenaloista koko maan kattavat selvitykset, joiden pohjalta on valikoitu joukko suojeltavia rakennuksia ja kohteita kultakin teollisuudenalalta.

Alexandrin kaivostornit (1896–1901) Ostravan vilkasliikenteisen radan varrella odottavat nyt uutta elämää. Kuva: Tuija Mikkonen.

TICCIH-KONFERENSSIN MUSEONÄKÖKULMIA

Kimmo Antila

TICCIH-konferenssiin sisältyi myös esityksiä, joissa keskityttiin teollisuusmuseoihin. Useimmat papereista keskittyivät uudelleenkäyttöproblematiikkaan tai museoiden perustamisvaiheen ongelmiin. Vain muutamassa esityksessä keskityttiin uusiin lähestymistapoihin itse näyttelyissä.

Ehdottomasti kiinnostavinta antia oli Tanskan kansallismuseon kaksikon Lars K. Christensenin ja Mikkel Thellen esitys Kööpenhaminan pohjoispuolelle viime keväänä avatun Breden teollisuusmuseon (bredevaerk.natmus.dk) toteutuksesta. Breden-projekti oli mittava useiden satojen tuhansien

Chemnitzin teollisuusmuseo avattiin vuonna 2003 entiseen metallivalimoon. Kuva: Tuija Mikkonen.

eurojen hanke, jossa oli mukana monia eurooppalaisia alan toimijoita näyttelysuunnittelussa ja multimediaesitysten laatimisessa. Uusia innovaatioita oli mm. pääsylipun toteuttaminen älykorttina, jonka avulla pystyi näyttelytilassa identifioitumaan tekstiilitehtaan eri työntekijöiden elämään.

Konferenssin ekskursionissa parasta museoantia tarjosi Chemnitzin teollisuusmuseo. Se on osa Saksinmaan teollisuusmuseoiden (www.saechsisches-industriemuseum.de) kokonaisuutta, johon kuuluvat ohjelmaan kuuluneen päämuseon lisäksi Crimmitschaussa sijaitseva tekstiilimuseo, Ehrenfriedersdorfin tinakaivos ja Knappenroden energiamuseo. Museossa tarjoutui konferenssivieraille myös mahdollisuus tutustua päärakennuksen viereen pari vuotta sitten valmistuneeseen kokoelmakeskukseen, jossa pienet ja isot esineet olivat hyvässä järjestyksessä asianmukaisissa olosuhteissa.

Chemnitzin teollisuusmuseo on panostanut paljon erilaisten arkistoaineistojen selvittämiseen ja säilyttämiseen yhdessä paikallisen arkistolaitoksen kanssa. Myös Suomen useiden teollisuuskaupunkien tekniikan historiaan museolla olisi paljon annettavaa. Saksalaisista (ja myöhemmin itäsaksalaisista) tekstiiliteollisuuden ja kirjapainoalan koneista löytyy tietoja hämmästyttävän paljon.

Näyttelyissä toiminnallisuus on arvossaan: museon henkilökunnan ja vapaaehtoisten voimin koneet laitettiin toimimaan. Sorvien lastut lentelivät ja sukkakoneet rakkauttivat kun innostunut väki esitteli konferenssivieraille museokoneiden käyttöä.

Kirjoittaja on Vapriikin projektipäällikkö ja Reusing The Industrial Past 2010 -konferenssin pääsihteeri (<http://www.tampere.fi/industrialpast2010/>)